

Nr 621

Av herr Hedlund m. fl., angående rätt för mindre och medelstora företag till lån från allmänna pensionsfonden, m. m.

(Lika lydande med motion nr 529 i Första kammaren)

Med utgången av år 1964 uppgick allmänna pensionsfondens samlade behållning till över 7 miljarder kr. Enbart under 1964 inflöt i avgifter 2 441,7 milj. Av dessa avgifter tillfördes 656,9 milj. första fondstyrelsens förvaltning, 1 309,7 milj. andra fondstyrelsen och 475,1 milj. tredje fondstyrelsen. Till första delfonden hänförs avgifter från stat och kommun. Denna fonds sammanlagda behållning uppgick vid utgången av 1964 till 2 042,9 milj. Den andra delfonden omfattade en behållning om 3 903,0 milj. och består av avgifter från arbetsgivare med mer än 20 arbetstagare. Den tredje delfonden slutligen omfattade 1 335,1 milj. och dit hänföres avgifter från mindre arbetsgivare och de övriga avgifter som tillkommer allmänna pensionsfonden.

En granskning av fondens placeringar visar att obligationerna dominerar som placeringsobjekt med 5 654,4 milj., förlagsbevisen redovisas med 400,9 milj., kommunlånen med 723,7 milj. och övriga fordringsbevis svarar för 571,3 milj. Fördelningen på skilda låntagargrupper framgår av nedanstående tabell:

Placeringarnas fördelning mellan olika låntagargrupper i milj. kr. kon-
tactvärden och i procent.

	31/10-63		31/12-63		31/10-64		31/12-64	
	Milj.	proc.	Milj.	proc.	Milj.	proc.	Milj.	proc.
Statspapper ..	282,2	6,4	453,3	9,1	695,3	10,1	700,1	9,6
Bostadskrediter	1 951,3	44,2	1 977,7	41,5	2 860,6	41,8	3 021,4	41,5
Jordbruk	132,2	3,0	165,9	3,5	235,5	3,4	250,1	3,4
Kommuner ..	593,2	13,4	665,4	14,0	1 002,0	14,6	1 139,5	15,7
Näringslivet ..	1 261,1	28,6	1 312,0	27,5	1 724,3	25,2	1 820,2	25,0
Utl. obl.	75,4	1,7	75,4	1,6	81,1	1,2	72,4	1,0
Återlån	118,8	2,7	129,3	2,7	249,1	3,6	275,8	3,8
Bank o. post- giro	0,9	—	3,2	0,1	4,4	0,1	1,5	—
Summa	4 415,4	100,0	4 764,2	100,0	6 852,3	100,0	7 281,0	100,0
Lån	129,8	—	170,0	—	60,0	—	110,0	—

I förhållande till fondens totala omslutning har följaktligen återlånen ganska begränsad betydelse. Orsaken härtill torde främst vara att söka i de restriktiva bestämmelser, som gäller för återlån ur AP-fonderna. Fram-

för allt förefaller det som om de mindre företagen med mindre än 20 anställda är diskriminerade i de praktiska möjligheterna att utnyttja sin återlånerätt. I de nu gällande bestämmelserna gäller nämligen att de lägsta belopp, som genom en kreditinrättning kan återlånas av ett företag, är 500 kr. Det betyder att om de för ett år inbetalda ATP-avgifterna icke uppgår till 1 000 kr., återlån inte kan ifrågakomma. Begränsningen av återlånerätten till vad som kalenderårsvis inbetalats bidrar till att ytterligare begränsa återlånerättens reella betydelse.

Det synes därför motiverat att närmare pröva om inte en ackumulering av återlånerätt för förslagsvis fem år skulle kunna medges och att en sänkning av minimisumman för återlånerätten, eventuellt en höjning från 50 till 75 procent av inbetalda avgifter och en förlängning av amorteringstiden från 10 till 20 år, borde närmare övervägas. De förslag i denna riktning, som tidigare framlagts, har avvisats under hänvisning till att bestämmelserna ännu icke varit i kraft tillräckligt länge för att erfarenheter av systemets funktion skulle ha kunnat samlas.

Förhållandet förefaller nu vara annorlunda. Vissa påtagliga erfarenheter har vunnits, och fonderna har nu en storlek och betydelse som motiverar att en översyn av återlånebestämmelserna snarast kommer till stånd. Det synes lämpligt att en utredning av dessa frågor även får uppdraget att närmare granska principerna för kreditgivningen från pensionsfonderna i stort och komma med de förslag som kan anses motiverade i syfte att främja näringslivets utveckling. Det bör exempelvis vara möjligt att finna former, som möjliggör att AP-fondens medel kan utnyttjas för en aktiv lokaliseringpolitik på grundvalen av den lokaliseringpolitiska reform, som riksdagen beslutade i fjol.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte **anhålla om skyndsamt** utredning och förslag angående en reformering av bestämmelserna för återlån från allmänna pensionsfonden, så att de mindre och medelstora företagens samt jord- och skogsbrukets kreditbehov bättre kan tillgodoses, samt även i övrigt angående allmänna pensionsfondens möjligheter att aktivt främja näringslivets utveckling.

Stockholm den 27 januari 1965

Gunnar Hedlund

Nils G. Hansson

S. G. W. Wahlund

i Skegrie

Gunnar Larsson

Sven Vigelsbo

Gustaf Svensson

i Luttra

i Vä

John Eriksson

Harald Larsson

i Bäckmora

i Hedenäset